

O TOLERANCI

Z přednášky paramhans svámího Mahéšvaránandy 12. 10. 2001 ve Střílkách

Posledních třicet let učím o toleranci a téměř v každé přednášce o toleranci mluvím.

Tolerance v náboženství, tolerance v kultuře, tolerance mezi národy. Jediný způsob, jak přinést mír tomuto světu, je odpouštění a tolerance. Být civilizovaný znamená vytvářet v celém světě krásu, lásku, harmonii, porozumění, svobodu a mír. V srdci bychom měli mít prostor pro odpouštění. V případě, že nejsme schopni odpustit nepříteli, co potom můžeme dělat?

Ježíš řekl: „Otče, odpusť jim...“ a „...nastav druhou tvář.“ Když se zamyslíme, zda toto učení následujeme, musíme si přiznat, že tomu tak není. Hovory o filosofii, hovory o Bohu a náboženství, ochraně lidí – to mohou být prázdná slova. Mezi lidmi je mnoho nevráživosti, mnoho závisti. Z těchto důvodů lidé trpí a nemohou být šťastni. Celý svět by se měl začít modlit a přemýšlet o těchto Ježíšových slovech. Používám slova Ježíše, protože předpokládám, že jeho učení dobře znáte. Nicméně jeho slova byla vyslovena už dříve. Najdeme je ve slovech ršiů, jóginů, v písmech hinduistů. Když se začnete do upanišad nebo Rámájany, najdete tam totéž. Všechna náboženství jsou v základu navzájem propojena. Pokud se nám podaří myslet tímto způsobem, není pochyb o tom, že již zítřka bude ve světě mír.

Náboženství znamená správné jednání, lásku k Bohu, lidskost, ochranu všech stvoření, porozumění, dávání, lásku. Jóga je cestou k míru. Jóga je cesta, která vede k Bohu a toleranci. Védská mantra říká:

*SARVE BHAVANTU SUKHINAH
SARVÉ SANTU NIRÁMAJAH
SARVÉ BHADRÁNI PAŠJANTU
MÁ KAŠČID DUKHABHÁG BHAVÉT*

Kéž jsou všichni šťastni.
Kéž jsou všichni osvobozeni od utrpení.
Kéž jsou všichni obdařeni štěstím.
Kéž není nikdo nešťasten.

Myslím, si, že všichni by měli být šťastni. Toto platí nejen pro lidi, ale pro všechna živá stvoření, pro každou bytost. Každá bytost chce být šťastná. Jak velká je radost? Kolik prostoru zabere radost? Radost může být v maličkostech. Radost není kvantita, radost je kvalita. Každé stvoření hledá radost dnem i nocí. A proto velcí mudrci říkají: *Sarvé bhavantu sukhinah*. Kéž jsou všichni šťastni.

Sukha se nedá přesně přeložit jako radost nebo štěstí. *Sukha* je něco velmi krásného. Nádherné slovo. K tomu, co *sukha* znamená, vám dám malý výklad. Řekněme, že jste ve svém domě, v bytě nebo na zahradě. Jste velmi šťastní. Nic vás neruší. Atmosféra je velmi příjemná. Je pěkné počasí. Těšíte se výbornému zdraví. Prožíváte rodinnou harmonii. Manžel s manželkou jsou k sobě velmi laskaví. V mysli máte klid. V srdci cítíte štěstí. Nikdo nestojí proti vám. Nemáte žádné finanční problémy. Máte vše, co potřebujete. *Sukha* je všechno to, co jsem řekl a ještě více – všechno to, co se vejde do jednoho slova.

Sarvé znamená všichni. *Sarvé bhavantu sukhinah*. Všichni by měli být takto šťastni. A kdybychom si to opravdu přáli, může tomu tak být. Můžeme to uskutečnit.

Představte si, že vidíte mládě. Co cítíte? Lásku. Je jedno, jestli je to lidské dítě nebo malé ptáček, králíček či koťátko. Cítíte lásku a čistotu. Kdybychom rozvinuli takovou lásku jeden k druhému a mezi všemi lidmi, nebyly by žádné boje. To je učení velkých Mistrů, kteří to zažili a vyučovali. Toto je jejich poselství.

Čiňte dobro, buďte laskaví, buďte pokorní, odpouštějte. Neškodte druhým. Uvažujte velmi čistě. Nebuďte fanatičtí, citově ani nábožensky, mějte zdravou mysl. A buďte ke všem tolerantní – v náboženství, v kultuře i politice.

Vybrali Irena a Vojtěch Havlovi.